

Disposicions generals – Instruccions

INSTRUCCIÓ relativa a l'aplicació de les mesures de prevenció i protecció a les persones treballadores en cas d'exposició a altes temperatures i onades de calor.

Preàmbul

L'augment sostingut de les temperatures i la major freqüència de fenòmens meteorològics extrems, especialment evidents en els darrers anys, constitueixen una manifestació clara dels efectes del canvi climàtic. En els darrers estius s'han registrat temperatures rècord i conseqüències greus sobre la salut, amb un excés significatiu de mortalitat atribuïble a la calor.

En el marc d'aquesta realitat, l'àmbit laboral presenta una especial vulnerabilitat, atesa l'exposició inevitable a condicions ambientals adverses de les persones treballadores que desenvolupen treballs a l'aire lliure o en llocs de treball que no poden quedar tancats, els quals posen de manifest la necessitat d'enfortir les mesures preventives per garantir la seguretat i la salut en el treball.

En aquest context, i en el marc del sistema de gestió de seguretat i salut laboral de l'Ajuntament de Barcelona, la Instrucció Tècnica sobre l'actuació en cas d'exposició a altes temperatures i onades de calor estableix els criteris d'aplicació i les mesures preventives per a la protecció de les persones treballadores exposades a aquestes situacions quan es desenvolupen treballs a l'aire lliure i en llocs de treball que no poden quedar tancats.

En aquest sentit, la present instrucció desenvolupa el marc normatiu en matèria de prevenció de riscos laborals establert a la Disposició Addicional única, "Condicions ambientals en el treball a l'aire lliure", del Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, referent a les obligacions empresarials d'adoptar mesures adequades davant els riscos derivats de fenòmens meteorològics adversos, incloent temperatures extremes.

Un dels objectius d'aquesta instrucció és promoure la integració homogènia de la prevenció de riscos laborals en el conjunt del sector públic municipal, amb criteris comuns, atenent l'especial rellevància que tenen les mesures preventives per a la protecció de les persones treballadores davant situacions d'altres temperatures. Aquesta protecció s'ha d'estendre igualment a les persones treballadores de les empreses contractistes que desenvolupen activitats i serveis per compte de l'Ajuntament o dels seus organismes públics.

1. Objecte i àmbit d'aplicació

Aquesta Instrucció té per objecte homogeneïtzar les mesures preventives en matèria de protecció de la salut en situacions d'altres temperatures o onades de calor, a les persones treballadores que prestin serveis a l'aire lliure o en llocs de treball que, per l'activitat que desenvolupen, no poden quedar tancats.

Aquesta instrucció s'aplica a l'Ajuntament de Barcelona i a les seves entitats dependents o vinculades, així com a les empreses concessionàries i contractistes en els termes de l'apartat 4 d'aquesta instrucció.

2. Mesures de protecció d'exposició a altes temperatures i onades de calor

L'Ajuntament de Barcelona i els organismes o entitats mancomunats al servei de prevenció de riscos laborals de l'Ajuntament ha d'aplicar les mesures de protecció d'exposició a altes temperatures i onades de calor previstes a la Instrucció Tècnica (IT4-PSSL-07).

Aquesta instrucció té caràcter públic i es pot consultar en el Repositori Obert de Coneixement de l'Ajuntament de Barcelona (BCNROC).

3. Aplicació de les mesures de protecció per part dels organismes o entitats no mancomunats al servei de prevenció de riscos laborals de l'Ajuntament

Les persones titulars de les gerències o òrgans de la màxima responsabilitat dels organismes o entitats no mancomunats al servei de prevenció de riscos laborals de l'Ajuntament han d'aplicar, com a mínim, les mesures previstes a la Instrucció Tècnica d'Actuació en cas d'exposició a altes temperatures i onades de calor (IT4-PSSL-07).

4. Aplicació de les mesures de protecció a les empreses concessionàries o contractistes

Les persones titulars de les gerències de l'Ajuntament de Barcelona o de les entitats dependents o vinculats, així com les persones titulars dels òrgans de màxima responsabilitat en la resta del seu sector públic han d'adoptar, en relació a les empreses concessionàries o contractistes, les actuacions següents:

4.1 En les concessions i contractes vigents:

- a) Promoure i divulgar les mesures previstes a la Instrucció Tècnica d'actuació en cas d'exposició a altes temperatures i onades de calor (IT4-PSSL-07), quan les persones treballadores prestin serveis a l'aire lliure o en llocs de treball que, per l'activitat que desenvolupen, no puguin romandre tancats.
- b) Instar, quan sigui necessari, la modificació de la concessió o el contracte vigent, d'acord amb la normativa aplicable, amb la finalitat d'incorporar les mesures establertes a la Instrucció esmentada (IT4-PSSL-07).
- c) Requerir a les empreses concessionàries i contractistes l'acreditació documental dels següents aspectes:
 1. La identificació dels llocs de treball amb risc d'exposició a altes temperatures i onades de calor, així com les persones treballadores que els ocupen.
 2. La difusió entre el seu personal treballador, amb antelació suficient a l'arribada de l'estiu (entre els mesos d'abril i maig, aproximadament), informació relacionada amb els riscos derivats de l'exposició a altes temperatures i els

- factors de risc personals que condicionen una especial vulnerabilitat a l'exposició a altes temperatures, i l'ús dels EPI adequats.
3. Formació del personal treballador exposat en prevenció de riscos derivats de l'exposició a treballs a l'exterior en onades de calor.
 4. La garantia d'ofertament de la vigilància de la salut específica en aquests col·lectius, d'acord al risc d'exposició a altes temperatures, realitzada en els mesos previs a l'estiu. Caldrà lliurar els certificats d'aptitud i ofertaments de reconeixement mèdic específic corresponents.
 5. Tenir identificades les persones vulnerables davant l'exposició a altes temperatures.
 6. La identificació i seguiment de les mesures preventives recomanades al personal que presenti condicions mèdiques que condicionin una especial vulnerabilitat als efectes de la calor, d'acord amb les conclusions de la vigilància de la salut específica.
 7. El registre de les actuacions que es duguin a terme com a conseqüència de la implantació i seguiment d'aquestes mesures preventives.

4.2 En les noves licitacions:

Incorporar en els plecs de les licitacions l'obligació de complir, com a mínim, la Instrucció Tècnica d'actuació en cas d'exposició a altes temperatures i onades de calor (IT4-PSSL-07), així com l'obligació d'acreditar la informació prevista a l'apartat 4.1.c) d'aquesta instrucció.

5. Coordinació i terminis

Les persones titulars de les gerències de l'Ajuntament de Barcelona o de les entitats dependents o vinculants, així com les persones titulars dels òrgans de màxima responsabilitat en la resta del seu sector públic han de remetre a la Gerència Municipal i al seu servei de prevenció de riscos laborals la informació i registres de l'apartat 4.1.c) d'aquesta instrucció, abans del 31 de maig de cada any.

6. Entrada en vigor

Aquesta Instrucció entra en vigor el dia de la seva publicació a la Gasetta Municipal. Aquesta Instrucció s'ha d'inscriure en el Registre Municipal d'Instruccions i Circulars.

Barcelona, 15 de maig de 2022. La gerent municipal, Laia Claverol Torres.